

Tordenskjold Cod Farm AS
PB 2017 - Sentrum

7410 TRONDHEIM

Saksbehandler: Jakob Bentsen
Telefon: 46803982
Seksjon: Kyst- og havbruksavdelingen
Vår referanse: 07/254
Deres referanse:
Vår dato: 27.01.2009
Deres dato:

Att: Ove Martin Grøntvedt

NT-L-13 NT-L-14 NT-L-15 NT-L-16 NT-L-17 OG NT-L-18 TORDENSKJOLD COD FARMS AS - AVSLAG PÅ KLAGE OG OMGJØRING AV VEDTAK

Vi viser til Deres klage datert 03.06.08 på Fiskeridirektoratet region Trøndelag sine vedtak av 21.04.08.

1. Bakgrunn

Tordenskjold Cod Farm AS søkte 25.09.06 og 25.10.06 om tillatelse til å etablere anlegg for akvakultur på lokalitetene Djupvika og Hestøya i Levanger kommune.

I forbindelse med særegne forhold knyttet til Trondheimsfjorden ønsket Fiskeridirektoratet region Trøndelag og Levanger kommune at det ble utført en konsekvensutredning. Denne ble utarbeidet av SINTEF Fiskeri og havbruk AS, og hovedtemaene var:

- Akvakultur av torsk og forholdet til villtorsk og sild i Trondheimsfjorden.
- Akvakultur av torsk og forholdet til villaks og sjøørret i Trondheimsfjorden.
- Akvakultur av torsk og forholdet til vernede områder og sjøfugl i Trondheimsfjorden.
- Fiskeaktivitet (både næringsfiske, fritidsfiske, turistfiske og elvefiske).
- Akvakultur av torsk og forholdet til friluftsinnteresser som hytteområder, badeplasser med mer.
- Potensialet for akvakultur i Trondheimsfjorden.
- Samferdsel/ skipstrafikk (farleder).
- Kulturminner (marinarkeologi).

Konsekvensutredningen forelå 06.06.07, og konkluderer i hovedsak med at akvakultur av torsk ikke vil være til vesentlig skade for noen av forholdene det er utredet for, dersom det innføres en del avbøtende tiltak.

Foruten behandlingen i Fiskeridirektoratet region Trøndelag har søknaden blitt behandlet av Kystverket og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Kystverket ga særskilt tillatelse etter havne- og farvannsloven.

Fylkesmannen behandlet søknadene etter forurensningsloven, og ga midlertidig utslippstillatelse for en generasjon. Videre Fylkesmannen vurderte søknadene ut i fra lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 16, og frarådte at Tordenskjold Cod Farm AS får tillatelse.

Fiskeridirektoratet region Trøndelag ga 21.04.08 Tordenskjold Cod Farm AS midlertidig tillatelse til akvakultur av torsk på lokalitetene Djupvika og Hestøya. Det ble gitt tre tillatelser på hver av lokalitetene; NT-L-13, NT-L-14, NT-L-15 på Djupvika, og NT-L-16, NT-L-17, NT-L-18 på Hestøya. Begge lokalitetene ble godkjent for en biomasse på 2340 tonn. Hjemmelen for tildelingen var både akvakulturloven og lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet (matloven).

2. Klagene

I tillatelsene er det satt en rekke vilkår for driften. I sin klage aksepterer Tordenskjold Cod Farm AS alle vilkårene så godt som ett:

”Befruktede egg skal ikke slippe ut i det frie miljø.”

Klagen er begrunnet med at det per dags dato ikke er mulig å innfri dette vilkåret. Det vises til at akvakultur er en biologisk produksjon, og at det er variabler som det ikke er mulig å kontrollere med absolutt sikkerhet.

Foruten Tordenskjold Cod Farm AS er vedtaket påklaget av en rekke interessenter i området, og argumentene i disse klagene går gjennom i det følgende.

Repr. for elvene rundt Trondheimsfjorden innga 13.05.08 klage. De anfører i hovedsak:

- De reagerer på at Fiskeridirektoratet og Fylkesmannen har så ulik tolkning av St. prp. 32, og mener at det illustrerer at føringene i dokumentene som Fiskeridirektoratet baserer sin beslutning på ikke er klare. Fiskeridirektoratet har ikke dekning for sin fortolkning av at akvakultur av torsk i de omsøkte lokalitetene er forenelig med fjordens status.
- Fiskeridirektoratet har ikke i tilstrekkelig grad tatt i bruk føre-var prinsippet i forhold til villaksen.
- Fiskeridirektoratet har ikke tatt tilstrekkelig hensyn til advarslene som har kommet inn fra både forskning, forvaltning, naturvernere og andre berørte parter.
- Fiskeridirektoratet har ikke tatt tilstrekkelig hensyn til ny kunnskap om marin fisk etter at dokumentene som de har lagt til grunn for å forsvare tillatelsene ble vedtatt.
- De kan ikke se at Fiskeridirektoratet på faglig grunnlag imøtegår de sterke innvendingene som er kommet fra høringsinstansene. Kommentarene er bare avfeid, og klager konkluderer med at biologi- og miljøfaglige interesser er tilsidesatt.
- De mener at flere av vilkårene i tillatelsene ikke er mulig å følge opp. Det gir rom for subjektive tolkninger og er i så måte tilnærmet verdiløse.

Verdalsvassdragets Fellesforvaltning (VFF) innga 13.05.08 klage. De anfører i hovedsak:

- VFF mener at det er vesentlige mangler ved beslutningen om å legge et gigantisk anlegg for oppdrett av torsk i en av verdens viktigste villaksfjorder og spesielt at Trondheimsfjorden er en av Stortingets vedtatte beskyttede nasjonale laksefjorder.

- Det anføres videre at det i St. prp. 32 klart blir poengtert av Miljø- og energikomiteen at det ikke skal innføres nye anlegg som kan bidra til å true villaksen i fremtiden.
- VFF anfører at Fiskeridirektoratet har feilberegnet når det gjelder avstanden til Djupvika fra utløpet av Verdalselva, som hevdes å ligge fire kilometer unna – altså mindre enn minstekravet på fem kilometer i nasjonale laksefjorder.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har 25.04.08 inngitt klage. De anfører i hovedsak:

- Fylkesmannen i Nord-Trøndelag mener at Fiskeridirektoratet sin vurdering av St. prop. nr. 79 (2001-2002) og St. prp. nr. 32 (2006-2007) som sier at det er tillatt med oppdrett av marine arter i nasjonale laksefjorder ikke er riktig. Det anføres at det må legges mer vekt på avsnittet i St. prp. nr. 32 (2006-2007) hvor det står: *”Beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag og laksefjorden skal sikre villaksen en særlig beskyttelse. Regimet åpner likevel for nye tiltak og aktiviteter dersom disse ikke medfører økt risiko for de laksebestandene som skal beskyttes. Regimet bygger derfor på den grunnleggende forutsetningen at summen av endringer i aktivitetene i vassdragene og fjordområdene over tid ikke skal medføre økt, men snarere redusert risiko for villaksen.”*

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag frarådte at Tordenskjold Cod Farm fikk tillatelse til akvakultur av torsk i sin behandling etter akvakulturloven § 16. Frarådningsen ble opprettholdt på meklingsmøte mellom Fylkesmannen og Fiskeridirektoratet region Trøndelag 25.03.08.

Direktoratet for naturforvaltning har 05.05.08 sendt et brev som støtter Fylkesmannens klage. Hovedanliggendet til DN er påståtte metodiske feil i konsekvensutredningen.

Norges Jeger- og fiskerforbund og Sør-Trøndelag Jeger- og fiskerforbund har henholdsvis 14.05.08 og 13.05.08 inngitt klage. Da klagene er så godt som identiske, blir de behandlet under ett. Det anføres i hovedsak:

- Konsekvensutredningen viser med all tydelighet at det er store kunnskapshull når det gjelder torskeoppdrett og mulige konsekvenser for villfisk inkludert villaks og sjøaure.
- Selv om St. prp. nr. 32 (2006-2007) åpner opp for oppdrett av marine arter i nasjonale laksefjorder, sier den også at villaksen skal ha en særlig beskyttelse innen fjorden, og at summen av endringer i aktivitet skal medføre redusert risiko for villaksen.
- Erfaringer tilsier at rømminger av oppdrettsfisk er tilnærmet umulig å unngå. Interaksjoner mellom vill og oppdrettet torsk er derfor uunngåelig. Oppdrettstorsk vil kunne påvirke villtorsken gjennom genetisk blanding, overføring av sykdom og parasitter, påvirkning av atferd og konkurranse. At kysttorskpopulasjonene er svake betyr at de er desto mer følsomme overfor genetiske endringer.
- Trondheimsfjorden er ikke stedet for storskala eksperimentering for fiskeoppdrett, og NJFF har ennå til gode å finne positive effekter av oppdrettsaktivitet på naturmiljøet. De protesterer derfor på at Fiskeridirektoratet ikke benytter seg av en føre-var tilnærming i spørsmålet om etablering av torskeoppdrett ved de to nevnte lokalitetene i Levanger.

Norges naturvernforbund innga 13.05.08 klage. De anfører i hovedsak:

- Det reageres på at Fiskeridirektoratet og Fylkesmannen har så ulik tolkning av St. prp. nr. 32 (2006-2007), og mener at det illustrerer at føringene i dokumentene som Fiskeridirektoratet baserer sin beslutning på ikke er klare. Fiskeridirektoratet har ikke dekning for sin tolkning av at akvakultur av torsk i de omsøkte lokalitetene er forenelig med fjordens status.
- Fylkesmannens tolkning er i tråd med føre-var prinsippet, i motsetning til Fiskeridirektoratets tolkning.
- Det anføres at Fiskeridirektoratet ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til advarslene som har kommet inn fra både forskning, forvaltning, naturvernere og andre berørte planer.
- Fiskeridirektoratet har ikke tatt tilstrekkelig hensyn til ny kunnskap om marin fisk etter at dokumentene som de har lagt til grunn for å forsvare tillatelsene ble vedtatt.
- Det anføres at Fiskeridirektoratet på faglig grunnlag ikke har imøtegått de sterke innvendingene som er kommet fra høringsinstansene i forbindelse med høringen av konsekvensutredningen. Kommentarene er bare avfeid, biologisk- og miljøfaglige interesser er tilsidesatt.
- Norges naturvernforbund mener at flere av de vilkår som er i tillatelsene ikke er mulig å følge opp. De gir rom for subjektive holdninger og er i så måte tilnærmet verdiløse.

Grunneiere, hytteeiere og brukere av Djupvika innga 09.05.08 felles klage på vedtak om midlertidig tillatelse til akvakultur av torsk på lokaliteten Djupvika. Det anføres i hovedsak:

- Det er gjort feil og mangler i saksbehandlingen.
- Det anføres at Fiskeridirektoratet har vært partisk i sin behandling av saken. Det vises i den forbindelse til at man har hensyntatt lønnsomheten av driften i saksbehandlingen.
- Det kritiseres at det ikke er tatt med i behandlingen at Levanger kommune i sin behandling, etter at konsekvensutredningen var ferdig, mente den var mangelfull.
- Det anføres at vedtaket har manglende krav til eier om økonomisk ansvar på grunn av verdiforringelse og ved opphør.

Klage som er underskrevet yrkesfiskerne i indre Trondheimsfjord ble inngitt 12.05.08. Det anføres i hovedsak:

- Rundt Hestøya ligger noen av fjordens beste gyteområder for torsk, lyr og sei.
- Området rundt Hestøya er en svært god fiskeplass, og alle fjordfiskerne frykter å miste jobbene sine dersom villtorsken forsvinner.
- Ved Djupvika er fjordbunnen formet som en stor gryte som vil samle avfallet fra oppdrettsanlegget. Alt avfallet vil forringe kvaliteten på villfisken.
- Fjordfiskerne har ingen tro på vilkåret i tillatelsene som sier at fisken ikke skal gyte i merd.
- Fjordfiskerne ser for seg store problemer med sykdom og smitte til villfisk. Fjordfiskerne mener at Trondheimsfjorden må få være oppdrettsfri, og ikke bli en forsøksstasjon for torskeoppdrettsnæringen.

Det er også inngitt flere klager på manglende rettslig klageinteresse. Disse blir tilskrevet i egne brev.

3. Fiskeridirektoratet sin vurdering

3.1 Vurdering av klageretten

a) Klagefristen

Vedtaket ble sendt 21.04.08 og klagen fra Tordenskjold Cod Farm AS sendt 03.06.08. Klagefristen på tre uker er ikke overholdt, jfr. forvaltningsloven § 29. I medhold av samme bestemmelses fjerde ledd gis parten oppreisning for fristoverskridelsen da vi forstår at det har vært en dialog mellom Fiskeridirektoratet region Trøndelag og parten i tiden mellom vedtaket og klagen.

b) Part eller rettslig klageinteresse

Tordenskjold Cod Farm AS er part i saken og har derfor klagerett, jfr. forvaltningsloven § 28 jfr. § 2. Øvrige klagere nevnt ovenfor anses å ha rettslig klageinteresse, jfr. forvaltningsloven § 28.

3.2 Rettslig grunnlag for vurdering av klagene

Akvakulturloven 17. juni 2005 nr. 79 er en forbudslov, som innebærer at akvakultur er forbudt med mindre det er gitt tillatelse. Formålsbestemmelsen i akvakulturlovens § 1 sier:

”Loven skal fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en bærekraftig utvikling, og bidra til verdiskaping på kysten.”

I formålsbestemmelsen i § 1 i forskrift 22. desember 2004 nr. 1799 om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret (tildelingsforskriften) heter det:

”Forskriften skal medvirke til at akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret blir lønnsom og konkurransekraftig innenfor rammene av en bærekraftig utvikling, og bidra til verdiskaping på kysten.”

I tildelingsforskriften § 7 er det oppstilt generelle vilkår for klarering av lokalitet. Bestemmelsen er slik at tillatelse *kan* gis dersom vilkårene er innfridde og er innenfor rammene av formålet i § 1.

”§ 7. Generelle vilkår for klarering av lokalitet

Lokalitet for akvakultur kan klareres dersom

- a) *det er miljømessig forsvarlig;*
- b) *det er foretatt en avveining av arealinteresser, med særlig vekt på*
 1. *søkers behov for areal til planlagt akvakulturvirkosomhet,*
 2. *alternativ bruk av området til annen akvakultur,*
 3. *annen bruk av området, og*
 4. *verneinteresser som ikke omfattes av bokstav d, herunder vedtak om vern etter lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet;*
- c) *det er gitt tillatelser som kreves etter*
 1. *lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv.,*
 2. *lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall,*
 3. *lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v., og*
 4. *lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann; og*
- d) *det ikke er i strid med*
 1. *vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven 14. juni 1985 nr. 77,*
 2. *vedtatte vernetiltak etter lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern, eller*
 3. *vedtatte vernetiltak etter lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.*

Selv om klarering kan være i strid med bokstav d) kan klarering gis dersom det foreligger samtykke fra vedkommende plan- eller vernemyndighet.”

I merknadene til første ledd bokstav a, der det heter at akvakultur kan klareres dersom det er ”miljømessig forsvarlig”, er det blant annet sagt:

”Kravet om miljømessig forsvarlig er identisk med kravet i akvakulturloven § 6 første ledd bokstav a, som igjen skal forstås på samme måte som miljømessig forsvarlig i akvakulturloven § 10, jf. Ot. prp. nr. 61 (2004-2005) side 59.

Med miljømessig forsvarlig menes at virksomheten skal være forsvarlig både i forhold til forurensing og økologiske effekter, herunder biologisk mangfold, jf. side 64 i nevnte Ot. prp.

Akvakultur vil etter sin art ha innvirkning på miljøet. Tillatelse til akvakultur innebærer at myndighetene aksepterer en viss påvirkning på det omkringliggende miljø. Kravet til forsvarlighet setter grenser for akseptert påvirkning ved skadelige konsekvenser. Sannsynligheten for at skade kan oppstå og størrelsen på eventuell skade må vurderes. Skader i forhold til sentrale miljømål vil for eksempel ikke tillates, jf. side 64 i nevnte Ot. prp.

Det fremgår videre av de nevnte forarbeidene til loven at hva som anses som forsvarlig vil kunne endres over tid i takt med økt kunnskap og teknologisk utvikling, jf. side 59 i nevnte Ot. prp.

Vurderingen skal også omfatte en avveining mellom hensynet til næringsutvikling og andre samfunnshensyn, jf. side 64 i nevnte Ot. prp.”

I St. meld. nr. 42 (2000-2001) vises det til FNs konvensjon om biologisk mangfold som Norge er tilsluttet til. Det hitsettes fra Stortingsmeldingen:

”Konvensjonen om biologisk mangfold legger føre-var prinsippet til grunn for å begrense eller hindre vesentlig reduksjon eller tap av biologisk mangfold. Føre-var prinsippet ble lansert på en konferanse i Norge i 1990 som ledd i oppfølging av Verdenskommisjonens rapport (FNs verdenskommisjon for miljø og utvikling). Dette prinsippet fikk internasjonal aksept gjennom Rio-erklæringen i 1992, og er lagt til grunn både i klimakonvensjonen og konvensjonen om biologisk mangfold. Prinsippet innebærer at mangel på full visshet og kunnskap ikke bør hindre iverksetting av tiltak for å verne biologisk mangfold når trusler om tap foreligger. Der hvor det foreligger en trussel om alvorlig eller uopprettelig skade, skal ikke mangel på fullstendig vitenskapelig visshet kunne brukes som begrunnelse for å utsette kostnadseffektive tiltak for å forhindre miljøforringelse. Er det tilstede begrunnet tvil, innebærer føre-var prinsippet at dette er en tilstrekkelig grunn til å handle til beste for naturen, dvs det er en tilstrekkelig grunn til å beslutte å la være å gjennomføre inngrepet i naturen. Ett av prinsippets sentrale dimensjoner er at tvilen skal komme naturen til gode.(...) Regjeringen legger til grunn at føre-var prinsippet og økosystemtilnærming skal være grunnleggende forvaltningsprinsipper for alle myndighetsområder.”

3.3 Vurdering av klagesakene

Fiskeridirektoratet har som klageinstans myndighet til å prøve alle sider av saken, og kan under denne prøvingen ta hensyn til nye omstendigheter. Synspunkt fra klageren skal vurderes, men Fiskeridirektoratet kan også ta opp forhold som ikke blir nevnt av denne, jf forvaltningsloven § 34 annet ledd, første og annet punktum.

To av hovedanførselene fra klagerne som er imot etablering av akvakulturanlegg av torsk kan sammenfattes med:

- Ordningen med nasjonale laksefjorder gjør at det ikke kan etableres oppdrett av torsk i Trondheimsfjorden.
- Konsekvensutredningen er ufullstendig.

1. Fiskeridirektoratet vil for det første på prinsipielt grunnlag fastslå at det faktum at Trondheimsfjorden er en nasjonal laksefjord ikke sperrer for enhver form for nyetablering av akvakultur av andre arter enn laks og ørret i fjorden. Det fremgår uttrykkelig av St. prp. nr. 32 (2006-2007) at dette tillates, så fremt det stilles strengere krav til rømmingssikring og kontroll av sykdom, samt at det lokaliseres minst fem kilometer fra nasjonalt laksevassdrag. Kravet om at summen av tiltak ikke skal forverre situasjonen til villaksen må ikke tolkes dit hen at ethvert tiltak som kan tenkes å kunne ha en viss negativ effekt på villaksen skal forbys i all fremtid. Konsekvensen av en slik tankegang kunne i så fall tenkes å være at for eksempel all elvefiske av laks i lakseførende vassdrag måtte forbys, da dette vil kunne ha en negativ effekt på villaksen. Det står imidlertid i stortingsproposisjonen under punkt 3.8 om reguleringer i laksefisket: *”Målet er å komme frem til et reguleringsregime som er godt tilpasset situasjonen for villaksen, samtidig som de samlede konsekvensene for villaksinteressene blir akseptable.”* Denne innfallsvinkelen om at konsekvensene blir *akseptable* må også gjelde for andre interesser som potensielt kan tenkes å komme i konflikt med villaksens ve og vel - som akvakultur av marin fisk.

2. Konsekvensutredningen kan ikke legge noen formelle føringer på hvilken konklusjon Fiskeridirektoratet kommer til. Utredningen kan utformes på en hvilken som helst måte, bare den besvarer planprogrammene. Det er ikke noen metodiske krav til utredningen, slik Direktoratet for naturforvaltning antyder i sitt støtteskriv. Selv om den ikke skulle besvare planprogrammet på en tilfredsstillende måte, så vil heller ikke det ha noen formell betydning. Dette kommer av at konsekvensutredningen ikke er omfattet av forvaltningsloven. Enhver habilitetsinnsigelse vil for eksempel derfor være formelt grunnløs. Den eneste indirekte betydning er at den vil kunne føre til at vedtaket ikke kan anses godt nok opplyst, jfr. forvaltningsloven § 17.

3. Klager anfører at det ikke er mulig å gjennomføre drift med vilkåret om at det ikke skal slippes ut befruktede egg i det frie miljø.

Etter det Fiskeridirektoratet kjenner til er det per i dag mulig i stor grad å sikre at det ved akvakultur av torsk ikke slippes ut befruktede egg i det frie miljø. Dette vil eksempelvis kunne gjøres ved tidlig utslakting gjerne kombinert med lysbehandling, eller ved kjønnsortering på et tidlig nok stadium i kjønnsmodningsprosessen. Om dette er tilstrekkelig lønnsomt er Fiskeridirektoratet uvedkommende.

Likevel er det ikke mulig å garantere mangel på slik påvirkning ved en biologisk produksjon. Det må derfor tas høyde for at det kan skje uhell, og at det kan skje rømming – også ved at befruktede egg slippes ut i det frie miljø.

4. Spørsmålet er om drift på lokalitetene Djupvika og Hestøya kan utføres miljømessig forsvarlig, jfr. § 7 første ledd bokstav a i tildelingsforskriften som nevnt ovenfor.

Et av kriteriene for at driften kan sies å være miljømessig forsvarlig er at den genetiske interaksjonen med vill torsk i området, påvirkningen av lokale stammer og derigjennom endring av det biologiske mangfoldet, er innenfor de grensene for akseptert påvirkning ved skadelige konsekvenser som regelverket nevnt ovenfor forutsetter.

Fiskeridirektoratet legger til grunn, blant annet med bakgrunn i konsekvensutredningen utarbeidet av SINTEF Fiskeri og havbruk AS, at det eksisterer en selvrekutterende villtorskbestand i Trondheimsfjorden. Videre er hele Trondheimsfjorden, som er en

terskelfjord, oppvekstområdet for denne bestanden. Lokalitetene Djupvika og Hestøya ligger dypt inne i dette oppvekstområdet, og ca.10 km fra hovedgyteområdet for torsken i fjorden, i henhold til opplysningene i konsekvensutredningen. Dette stemmer også med de opplysningene Fiskeridirektoratet har. I følge konsekvensutredningen er bestanden av kysttorsk kraftig redusert de siste 10-15 årene, og det samme er hevdet for Trondheimsfjordtorsken.

Mandatet i utredningsprogrammet i forhold til problemstillingen i forhold til påvirkningen av villtorsk var:

”Utredningen skal vurdere hvordan akvakultur av torsk, rømming av oppdrettstorsk og gyting i merd vil kunne påvirke de ville bestandene av torsk og sild.”

SINTEF Fiskeri og havbruk AS konkluderer i sin konsekvensutredning med at *”sannsynligheten er relativt liten for at rømming av oppdrettstorsk og gyting i merd fra en moderat produksjon av oppdrettstorsk i Trondheimsfjorden skal kunne påvirke bestanden av torsk i Trondheimsfjorden negativt”*.

I konsekvensutredningen, som forelå 06.06.07, er det ikke mye konkret informasjon om hvilke *konsekvenser* en slik eventuell påvirkning vil ha for kysttorsken, eller om vi vet noe om konsekvensene på sikt. Det er da heller ikke mulig å si noe om hvilken *risiko* det er ved å tillate torskeoppdrett i Trondheimsfjorden. SINTEF Fiskeri og havbruk AS lykkes imidlertid i å få frem den betydelige usikkerheten som råder på dette området.

I Havforskningsinstituttets brev datert 17.12.07 synliggjøres det en del faglig usikkerhet vedrørende hvordan oppdrett av torsk påvirker kysttorsken. Grad av differensiering mellom stammer, kjønnsmodning, gyting i merd, grad av overlevelse av avkom som følge av merdgyting, er alle problemstillinger hvor forståelsen er under kunnskapsmessig utvikling. Den konkrete risikoen for videre genetisk interaksjon kan ikke sikkert dokumenteres, enten det er etter rømming eller etter gyting i merd. Instituttet uttrykker at det er påvist gyting og overleving av avkom til larve- og yngelstadiet, og det er påvist betydelig spredning av disse larvene ut i de naturlige omgivelsene. Mekanismene for mulig negativ påvirkning av lokale stammer, som på sikt kan true det biologiske mangfoldet, er dokumentert for de deler hvor det er foretatt vitenskapelig uttesting.

Ut fra nyere publiserte vitenskapelige arbeider vil det være stor sannsynlighet for at egg og larver av oppdrettstorsk vil ”fanges” i samme fjordbasseng som avkom fra vill kysttorsk i området. Risiko for genetiske interaksjoner i neste generasjon antas derfor å være reell. Men også konkurranse om næringsgrunnlaget, kannibalisme og overføring av patogener til villtorsk vil kunne bli påvirket og øke ved rømming.

Denne usikkerheten om konsekvensene av torskeoppdrett i oppvekstområder for stedege kysttorskstammer trekker i retning av at det ikke er miljømessig forsvarlig å tillate akvakultur av torsk på lokalitetene Djupvika og Hestøya.

Det vises også til *føre-var* prinsippet som nevnt ovenfor, som slår fast at forvaltningen skal la være å foreta inngrep i naturen der det foreligger begrunnet tvil om hvordan effektene vil være på det biologiske mangfoldet.

Vurderingen skal også omfatte en avveining av hensynet til næringsutvikling og andre samfunnshensyn. I dette henseende er Fiskeridirektoratet av den oppfatning at det ville skadet omdømmet til akvakulturnæringen som helhet om torskeoppdrett skulle tillates i

oppvekstområder for stedeagne kysttorskstammer med den manglende kunnskap vi har om konsekvensene.

Fiskeridirektoratet finner, med bakgrunn i en samlet vurdering av disse momentene, at det ikke er *miljømessig forsvarlig* å tillate drift på lokalitetene Djupvika og Hestøya. Gyting i merd og eventuell rømming vil kunne ha irreversible konsekvenser for den lokale kysttorskbestanden.

Med bakgrunn i dette, må klagen avslås, og vedtakene fattet av Fiskeridirektoratet region Trøndelag 21.04.08 om tillatelse til å etablere anlegg for akvakultur på lokalitetene Djupvika og Hestøya i Levanger kommune omgjøres til avslag.

Da andre klagere har anført interaksjon med villtorsk som klagegrunn, kommer ikke tidsbegrensningen i forvaltningsloven § 34 tredje ledd til anvendelse.

4. Vedtak

Med hjemmel i forskrift 22. desember 2004 nr. 1799 om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 7 første ledd bokstav a avslås søknadene om tillatelse til å etablere anlegg for akvakultur på lokalitetene Djupvika og Hestøya i sin helhet. Dette avslaget erstatter vedtakene om tillatelse 21.04.08, jfr. forvaltningsloven § 34 siste ledd.

Saken er nå ferdig behandlet i forvaltningen.

Med hilsen

Jens Christian Holm
direktør

Anne-Karin Natås
Seksjonssjef

Adresseendring:

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på følgende endringer:

Fra 1. september får Fiskeridirektoratet felles postmottak.

Dette innebærer at alle skriftlige henvendelser og svar gjøres til adressen under. Merk henvendelsen med tilhørende Region/avdeling.

Fiskeridirektoratet, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen
E-post: postmottak@fiskeridir.no

Kopi til:

Direktoratet for Naturforvaltning		7485	TRONDHEIM
Elvene rundt Trondheimsfjorden	Landbrukssentret	7336	MELDAL
Fiskeri- og kystdepartementet	Boks 8118 Dep	0032	OSLO
Fiskeridirektoratet Region Trøndelag	Postboks 1225 Pirsenteret	7462	TRONDHEIM
Fylkesordføreren i Nord-Trøndelag	Fylkets Hus	7735	STEINKJER
Grunneiere og hytteiere i Djupvika	Borg	7600	LEVANGER
Jens Christian Holm			
Liv Holmefjord			
Innherred samkommune	PB 130	7600	LEVANGER
Kystverket Midt-Norge	Serviceboks 2	6025	ÅLESUND
Mattilsynet	Felles postmottak	2381	BRUMUNDDAL
Naturvernforbundet i Rissa		7100	RISSA
Anne-Karin Natås			
NJFF Nord-Trøndelag	Nordtun	7622	MARKABYGDA
NJFF Sør-Trøndelag	Leirfossvegen 76	7038	TRONDHEIM
Norges Jeger- og fiskerforbund	PB 94	1378	NESBRU
Norges Naturvernforbund	Grensen 9B	0159	OSLO
Norges Naturvernforbund i Nord Trøndelag	PB 132	7702	STEINKJER
Verdal JFF		7650	VERDAL
Verdalsvassdargets Fellesforvaltning		7660	VUKU
Yrkesfiskerne i indre Trondheimsfjord v/ Tor Hynne	Tindvegen nedre 41	7650	VERDAL